

Sygn. akt IV U 306/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2018 r. w S.

odwołania M. M.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 21 lutego 2018 r. Nr (...)

w sprawie M. M.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo M. M. do emerytury rolniczej od 1 stycznia 2018 roku.

Sygn. akt IV U 306/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 lutego 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art. 19 ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił M. M. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez niego okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wynosi 28 lat, 4 miesiące i 15 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat. Organ rentowy wskazał, że do okresu wymaganego do emerytury nie zaliczył okresów pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 1 lipca 1977r. do dnia 31 grudnia 1982r. z uwagi na brak informacji o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne rolników przez rodziców oraz okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 1 stycznia 1983r. do dnia 20 kwietnia 1985r., a także pracy w gospodarstwie rolnym teściów w okresie od dnia 21 kwietnia 1985r. do dnia 13 września 1990r. z uwagi na nieopłacanie składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Jednocześnie, organ rentowy uwzględnił do okresu wymaganego do nabycia emerytury okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 20 października 1971r. do dnia 30 czerwca 1977r. oraz okres ubezpieczenia we własnym gospodarstwie rolnym od dnia 1 stycznia 1993r. do dnia 4 września 2015r. (decyzja z 21 lutego 2018r. o odmowie prawa do emerytury rolniczej).

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. M. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje mu prawo do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury należy zaliczyć

nieuwzględniony przez organ rentowy okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, tj. od 1977r. do 1985r., jak również okres po 1985r., kiedy to prowadził własne gospodarstwo rolne (odwołanie k.1-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.5-5v akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 10 stycznia 2018r. ubezpieczony M. M. wniósł o przyznanie prawa do emerytury rolniczej. Rozpoznając ten wniosek, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał w dniu 21 lutego 2018r. zaskarżoną decyzję, w której odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu (wniosek k.1-3 akt KRUS oraz decyzja z dnia 21 lutego 2018r. k. 56 akt KRUS).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) w miejscowości D. gmina T.. W miejscowości tej ubezpieczony zamieszkiwał i był zameldowany od urodzenia do dnia 25 listopada 1985r. (poświadczenie wydane przez Urząd Gminy T. k.10 akt KRUS).

Ojciec ubezpieczonego J. M. (1) w od 1968r. był posiadaczem, a następnie właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 6,54 ha położonego w miejscowości D. gm. T. (zaświadczenie Starostwa Powiatowego w G. k.12 akt KRUS). Ojciec ubezpieczonego zajmował się wyłącznie pracą w rolnictwie. Na należących do niego gruntach uprawiane było zboże (żyto, owies, pszenica), ziemniaki, warzywo. Hodowany był inwentarz, tj. 2-3 krowy, cielaki, koń, ok. 20 sztuk trzody chlewnej.

Gdy ubezpieczony miał 12 lat zmarła jego matka- H. M.. W dniu 19 października 1971r. M. M. ukończył 16. rok życia. W związku z trudną sytuacją rodzinną, ubezpieczony ukończył jedynie szkołę podstawową i nie kontynuował nauki w szkole ponadpodstawowej. Od ukończenia 16. roku życia zajmował się wyłącznie pracą w gospodarstwie rolnym ojca.

W spornym okresie - od dnia 1 lipca 1977r. do dnia 31 grudnia 1982r., jak również po tej dacie – do 20 kwietnia 1985r. ubezpieczony stale pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie. W okresie zimowym ubezpieczony wykonywał prace związane z obrządkiem zwierząt, tj. przygotowywał paszę, rznął siewkę, karmił zwierzęta, a także doił krowy. Natomiast w okresie wiosenno-letnim oprócz obrądku zwierząt ubezpieczony zajmował się pracami polowymi, takimi jak: orka, bronowanie, sianie, zbiórka zboża, ziemniaków, koszenie trawy i zbiórka siana. Gospodarstwo nie było zmechanizowane. W okresach wakacyjnych ubezpieczony nigdzie nie wyjeżdżał i pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym nawet po 16 godzin dziennie.

W spornym okresie ubezpieczony mieszkał z ojcem, a także z rodzeństwem. Przed zawarciem związku małżeńskiego z matką ubezpieczonego, jego ojciec był żonaty i z tego związku pochodził starszy o 10 lat przyrodni brat ubezpieczonego S.. Oprócz tego brata w rozpatrywanym okresie w rodzinnym domu mieszkała o 5 lat starszą siostra ubezpieczonego, a także o 2 lata starszy brat J. i o 3 lata młodszy brat T.. Bracia ubezpieczonego pracowali zawodowo poza rolnictwem. S. pracował w W. przy budowie dworca i w związku z tym dojeżdżał autobusem do W.. Pozostali bracia również pracowali poza rolnictwem. Brat J. na budowach w W., O., a brat T. jako rzemieślnik – murarz. Natomiast siostra ubezpieczonego wykonywała prace związane głównie z prowadzeniem gospodarstwa domowego. W tej sytuacji praca w rolnictwie spoczywała głównie na ubezpieczonym oraz na jego ojcu.

W dniu 20 kwietnia 1985r. ubezpieczony zawarł związek małżeński z M. G.. Od dnia 25 listopada 1985r. do chwili obecnej ubezpieczony jest zameldowany i zamieszkuje w domu rodzinnym żony w miejscowości K. (gm. T.), oddalony od D. o ok. 4 km. Od 21 kwietnia 1985r. M. M. pracował w gospodarstwie rolnym teściów, tj. T. i S. małż. G.. Teściowie byli właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 6,10 ha położonego w miejscowościach T. i K. gm. T. (zaświadczenie Starostwa Powiatowego w G. k.11 akt KRUS). Ubezpieczony i jego żona od 1985r. wspólnie z teściami zajmowali się pracą w rolnictwie rolnym, a następnie stali się właścicielami tego gospodarstwa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków R. K. (k.14-15 akt sprawy) i J. M. (2) (k.15v-16 akt sprawy), zeznania ubezpieczonego (k.13v-14 i 15-15v akt sprawy) oraz przywołane wyżej dowody z dokumentów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. M. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.19 ust.2 i 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017r., poz.2336) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który do 31 grudnia 2017r. spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Z kolei przepis art.20 ust.1 i ust.2 powyższej ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art.19 ust.1 pkt 2 i ust.2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.

Nie budzi wątpliwości, że do dnia 31 grudnia 2017r. ubezpieczony ukończył 60. rok życia oraz że zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej (vide: akt notarialny umowy darowizny gospodarstwa rolnego z 27 grudnia 2017r. k.35-39 akt emerytalnych oraz akt notarialny umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 27 grudnia 2017r. k.40-42 akt emerytalnych).

W sprawie sporne było natomiast to, czy ubezpieczony legitymuje się co najmniej 30-letnim okresem ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci korespondujących ze sobą, przekonujących i zasługujących na wiarę zeznań zamieszkałych w spornym okresie w D. świadków R. K. i J. M. (2) oraz zeznań ubezpieczonego, Sąd doszedł do przekonania, że w okresie od dnia 1 lipca 1977r. do dnia 31 grudnia 1982r. ubezpieczony (podobnie jak w uznanym przez organ rentowy okresie od dnia 20 października 1971r. do dnia 30 czerwca 1977r.) stale, codziennie pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym. Gospodarstwo rolne (...) było średniej wielkości. Ubezpieczony nie kontynuował nauki w szkole ponadpodstawowej i do kwietnia 1985r. stale zamieszkiwał w D., nie pracował przy tym zawodowo poza rolnictwem. W ocenie Sądu nie może być wątpliwości, że we wskazanym okresie istniało zapotrzebowanie na pracę ubezpieczonego w rodzinnym gospodarstwie rolnym i praca ta miała istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania tego gospodarstwa. Ojciec ubezpieczonego w rozpatrywanym okresie miał ponad 70 lat. Bracia ubezpieczonego w mniejszym zakresie pracowali w gospodarstwie. Natomiast siostra zajmowała się pracami związanymi z utrzymaniem domu. W tej sytuacji praca ubezpieczonego przy obrządku zwierząt, jak również przy wykonywaniu prac polowych stanowiła istotny wkład w funkcjonowanie rodzinnego gospodarstwa rolnego. Mając na uwadze realia pracy w rolnictwie, gdzie większość prac wykonywana była ręcznie, stwierdzić należy, iż prawidłowe funkcjonowanie gospodarstwa rolnego wymagało dużego nakładu pracy.

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że decyzja organu rentowego jest nieprawidłowa w zakresie w jakim odmówiono ubezpieczonemu zaliczenia do okresu wymaganego do nabycia emerytury okresu pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 1 lipca 1977r. do dnia 31 grudnia 1982r. i uznano, że nie spełnia on przesłanki co najmniej 30-letniego okresu ubezpieczenia. Organ rentowy niezasadnie uzależnił zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy ubezpieczonego w rodzinnym gospodarstwie rolnym od wykazania, że ojciec ubezpieczonego opłacał w spornym okresie składkę na ubezpieczenie społeczne rolników. Przepis art.20 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym

rolników nie wprowadza takiego wymogu, dlatego twierdzenie organu rentowego, że wykazanie faktu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników przez właścicieli gospodarstwa warunkuje zaliczenie okresu pracy w tym gospodarstwie, do okresu wymaganego do nabycia emerytury, jest pozbawione podstaw. Organ rentowy nie może tworzyć dodatkowych przesłanek, których nie przewiduje ustawa.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury zaliczyć należy okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym jego ojca od 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1982r. Okres ten (w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy), dodany do okresu uwzględnionego przez organ rentowy powoduje, że do 31 grudnia 2017r. ubezpieczony legitymuje się ponad 30-letnim okresem ubezpieczenia.

Na marginesie zaznaczyć należy, odnośnie pozostałych wskazywanych przez ubezpieczonego okresów, tj. okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojca od 1 stycznia 1983r. do 20 kwietnia 1985r. oraz pracy w gospodarstwie rolnym teściów od dnia 21 kwietnia 1985r. do 13 września 1990r. zasadnie organ rentowy odmówił zaliczenia tych okresów do okresu ubezpieczenia wymaganego do nabycia prawa do emerytury. W okresach tych ubezpieczony nie opłacał bowiem składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art.477¹⁴§2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. M. przysługuje prawo do emerytury rolniczej od 1 stycznia 2018r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.